

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Наталія РЯБУХА

ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) та спеціалізованої професійної музичної освіти, здобутої як в національних спеціалізованих закладах освіти (музичних середніх спеціалізованих школах-інтернатах та обдарованих дітей) так і в закладах спеціалізованої професійної освіти (музичних училищах, училищах культури, мистецтв) (НРК5), де після виконання освітньої програми випускникам присуджується освітня кваліфікація молодшого спеціаліста

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
Освітня програма «ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ»

Розглянуто і затверджено
на засіданні Ради факультету
музичного мистецтва
протокол № 8 від 11.03. 2024 р.

Харків – 2024

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами закладів вищої освіти I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і спеціалізовану професійну музичну освіту (здобуту в коледжах, училищах або у спеціалізованих музичних школах-інтернатах), відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації. **Ці вимоги відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво (с. 13 Пояснювальної записки), затвердженого Наказом МОН України ід 24 травня 2019 р. № 727.**

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- технології виконання хорових творів засобами мануальної техніки;
- основних етапів еволюції хорового виконавства;
- жанрово-стильових особливостей національних та зарубіжних композиторських шкіл та художніх напрямків;
- музичної форми та специфіки виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- основ теорії та історії музики, гармонії, поліфонії та хорознавства.

Уміння:

- розкрити ідейно-художній зміст і стилістичні особливості хорових творів;
- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- орієнтуватися в питаннях історії хорового виконавства;
- робити загальний та музично-теоретичний аналіз хорової партитури;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати на слух, будувати та співати від звуку інтервали, акорди та гами.

Наявність навичок:

- м'язово-рухової мобільності;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- штрихової техніки;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- володіння технічними прийомами хорового співу;
- професійної гри на фортепіано;
- читання нотного тексту.

На період воєнного стану творчий конкурс проводиться в дистанційному режимі.

Абітурієнти завчасно надсилають відеозапис або доступ на посилання відеозаписів (розміщених на платформі YouTube) виконавської програми творчого конкурсу на електронну адресу приймальної комісії.

Вимоги до надісланих відеоматеріалів:

- запис програми надсилається одним або декількома посиланнями;
- відеозапис має бути якісним за звуковими й візуальними параметрами;
- на відео обов'язково має бути підписано ім'я та прізвище виконавця, програма, що виконується;
- запис проводиться на нерухому камеру без монтажу та спеціальних ефектів, а також в кадр має бути вміщений виконавець повністю в анфас;
- на записі повинно бути чітко видно інструмент, руки та обличчя виконавця.

Творчий конкурс передбачає диригування двох контрастних за темпом та характером хорових творів:

- один хоровий твір *a cappella* (хорова мініатюра, обробка народної пісні тощо);
- один хоровий твір українського або зарубіжного композитора з супроводом;
- виконання одного вокального твору (народна або авторська пісня, романс, арія тощо).

Екзаменаційна комісія враховує наступний комплекс професійних даних абітурієнта:

- диригентсько-виконавські дані – воля, комунікабельність, пластичність рук тощо;
- відчуття художнього змісту, жанрових та стилістичних особливостей творів, формотворення;
- виразність фразування, різноплановість динаміки;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю, артистичний темперамент.

Термін проведення творчого конкурсу (а також термін проведення консультацій) буде розміщено додатково на сайті академії (в розділі «Розклад вступних іспитів»).

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

1. Бортнянський Д. «Хоровий концерт № 3, ч. 1», «Херувимська № 7».
2. Гайденко А. «Щедрий вечір».
3. Данькевич К. «Чорний крук» з опери «Богдан Хмельницький».
4. Козак Є. «Думи мої».
5. Колесса М. «Зоряна ніч».
6. Кошиць О. «На вулиці скрипка грає», фрагмент з Літургії.
7. Леонтович М. «Щедрик», «Дударик», «Пряля», «Мала мати...».

8. Леонтович М. «Льодолом».
9. Лисенко М. «А вже весна» з опери «Зима і весна», «Засвистали козаченьки» з опери «Тарас Бульба», «Україно, світку ти наш», «Молитва за Україну».
10. Лятошинський Б. «Осінь».
11. Майборода Г. «Пролісок».
12. Моцарт В. А. «Літній вечір».
13. Моцарт В. Кантата «До сонця».
14. Ревуцький Л. «Ой, чого ти почорніло».
15. Січинський Д. «Дніпро реве».
16. Станкович Є. «Заключне купало».
17. Стеценко К. «Прометей», «Сон», «Чуєш, брате мій», «Рано вранці новобранці», «Благослови, душе моя, Господа».
18. Форе Г. «Libera me з «Реквієму».
19. Шамо І. «Зима», «Осінь».
20. Штогаренко А. «Шануймо щирий дар любові».
21. Яковчук О. «Веснянка».

Структура оцінки
за проходження творчого конкурсу

№	Основні завдання першого елементу творчого конкурсу	Кількість балів
1.	Диригування двох контрастних за темпом та характером хорових творів (один твір <i>a cappella</i> та один із супроводом)	1-150
2.	Виконання одного вокального твору (народна або авторська пісня, романс, арія тощо)	1-50
Максимальна кількість балів		200

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБИТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2024 РОЦІ
на спеціальність «Музичне мистецтво»**

Рівні оцінки	Критерії оцінювання
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав основні завдання творчого конкурсу. Майже не володіє диригентськими навичками. Має серйозні вади голосового апарату. Відсутні музичні здібності.
	Абітурієнт не виконав основні завдання творчого конкурсу. Володіє диригентськими навичками на початковому рівні. Майже відсутні музичні та вокальні здібності.

2. Середній 124 – 149 балів	Абітурієнт виконав деякі завдання творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування та володіння голосовим апаратам на дуже низькому рівні.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування та володіння голосовим апаратом на низькому рівні.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але продемонстрував рівень диригування та володіння голосовим апаратом на низькому рівні. Програма лише частково відповідає вимогам.
3. Достатній 150 – 175 балів	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але програми, що були виконані з диригування, не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт має достатньо розвинутий диригентський та голосовий апарат, але не в повному обсязі продемонстрував наявність необхідних навичок виконання.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, але програми з диригування не в повній мірі відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт має достатньо розвинутий диригентський та голосовий апарат.
	Абітурієнт виконав основні завдання творчого конкурсу, програми, що були виконані відповідають приймальним вимогам. Абітурієнт має достатньо розвинутий диригентський та голосовий апарат, володіє навичками цілісного комплексного аналізу матеріалу, здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт виконав усі завдання творчого конкурсу. Програми, що були виконані повністю відповідають вимогам. Абітурієнт має високорозвинений диригентський та голосовий апарат, проте виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.
	Абітурієнт на високому рівні виконав усі завдання творчого конкурсу. Програми, що були виконані повністю відповідають вимогам. Абітурієнт має високорозвинений диригентський та голосовий апарат, проте виявляє дрібні огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.
	Абітурієнт бездоганно виконав усі завдання творчого конкурсу. Програми, що були виконані повністю відповідають вимогам і виконані на дуже високому художньому рівні. Абітурієнт має високорозвинений диригентський та голосовий апарат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. 80 с.
2. Берегова О. Музика ХХ – ХХІ століть. Східна Європа та українське зарубіжжя. Частина перша : підручник для вищих мистецьких навч. закладів України III – IV рівнів акредитації. К. : НМАУ імені П.І. Чайковського, 2012. 294 с.
3. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: навчальний посібник / редакційна колегія : Я.Кеньо, З.Лельо, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
4. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики ХХ століття : навч. посіб. К. : Освіта, 2008.
5. Грінченко М. О. Історія української музики : дослідження. К. : 1992. 278 с.
6. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є.Семенов. Ч.1. Арс-антика, Арс-нова, Гуманізм. Ренесанс. Одеса: «Будівельник», 2003. 188 с.
7. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є. Семенов. Ч. 2. Бароко, Класика, Романтика, Нова музика. Одеса: «Будівельник», 2004. 240 с.
8. Єржемський О. Психологія диригента. К. : Муз. Україна, 1991. 103 с.
9. Зарубіжна музична культура ХУІІ – ХХ ст.: тематичний збірник наукових праць / Гол. редактор М. Черкашина. К.: «Компас», 1991. 160 с.
10. Іванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери : навч. посіб. К. : Музична Україна, 1998. 247 с.
11. Історія української музики. В 6 т. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. Ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук і ін. (голова), О. Костюк, Т. Булат та ін. К. : Наук. думка, 1989-2004.
12. Кияновська Л. Українська музична культура. 2-е вид. Тернопіль, 2000. 316 с.
13. Кияновська Л.О. Стильова еволюція галицької музичної культури ХІХ – ХХ ст. Тернопіль : Астон. 2000. 340 с.
14. Коломоєць О. М. Хорознавство. Київ : Либідь, 2001. 167 с.
15. Композитори: Енциклопедичне видання / пер. з нім. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан. 2010. 432 с.
16. Корній Л. Історія української музики : підручник. – Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 2001. Ч. 3. 480 с.
17. Корній Л. Історія української музики : підручник. Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1998. Ч. 2. 388 с.
18. Лемішко М. Гармонія. Частина І. Діатоніка : навч. посіб. для вищих навч. закладів культури і мистецтв III-IV рівні акредитації. Вінниця : Нова книга, 2010. 224 с.
19. Откидач В. М. Історія та теоретичні основи диригування : навч.-метод. посіб. Харків : Форт, 2014. 134 с.
20. Павлишин С. Музика двадцятого століття: навч. посіб. Львів : БаК, 2005. 232 с.
21. Сіненко О. Історія зарубіжної музики: метод. рек. Київ : Видавництво Ліра-

- К, 2017. 80 с.
22. Смаглій Г. Основи теорії музики: підручник для навчальних закладів освіти культури і мистецтв. Харків : Факт, 2005. 384 с.
 23. Супрун-Яременко Н. Поліфонія : посібник для студ. вищих навч. муз. заклад. Вінниця: Нова Книга, 2014. 512 с.
 24. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. К.: Муз. Україна, 1998.
 25. Ярмо М., Ластовецький М., Каралюс М. Історія зарубіжної музики: організаційно-методичні матеріали до самостійної роботи студентів. Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2016. 128 с.